

การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
PERSONNEL ADMINISTRATION ACCORDING TO BRAHMAVIHARA 4
OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER MAHASARAKHAM
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ทิตยาภรณ์ สุขโข^{1*} สารโชน์ เผ่าวงศ์กุล²

Titiyapron Sokko^{1*} Saroch Pauwongsakul²

^{1,2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

^{1,2}Department of Educational Administration, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University,
Thailand

*Corresponding Author E-mail : Sokko542518@gmail.com

วันที่รับบทความ 16 ธันวาคม 2567

วันแก้ไขบทความ 28 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่ตอบรับบทความ 8 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 300 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านอุเบกขา และด้านมุทิตา และ 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords) : การบริหารงานบุคคล, ผู้บริหารสถานศึกษา, หลักพรหมวิหาร 4

Abstract

The purpose of this research was to 1) study and 2) compare school administration of school administrators who utilized Brahmavihara 4 in schools classified by study areas. The samples used in this research consisted of 300 teachers in schools under Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 2 by using stratified random sampling according to the study area. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire with content validity at 0.67-1.00 and the reliability was at 0.95. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, one-way ANOVA, and pair difference test by Scheffe's method. The statistical significance level was set at 0.05.

The results found that: 1) School administration according to Brahmavihara 4 of school administrators in schools under Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 2 in overall and each aspect was at a high level, sorted in an order as follows; loving-kindness, compassion, equanimity, and sympathetic joy. And 2) The comparison results of school administration according to Brahmavihara 4 of school administrators in schools, classified by difference study area in overall and in each aspect had not significantly different.

Keywords : Personnel Administration, Administrators, According to Brahmavihara 4

บทนำ (Introduction)

การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีและประสบความสำเร็จได้นั้น นอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านการบริหารงานสถานศึกษาแล้ว ยังต้องเป็นผู้ที่รู้จักการบริหารงานอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชการที่ 9 พระราชทานแก่ครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนา อิสลาม 4 จังหวัดภาคใต้จังหวัดปัตตานี ในวันที่ 24 สิงหาคม 2518 ความว่า 'ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดมาจากประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพชอบเป็นหลักสำคัญ ผู้ที่จะสามารถประพฤติชอบ และหาเลี้ยงชีพชอบได้ด้วยนั้น ย่อมจะมีทั้งวิชาความรู้ ทั้งหลักธรรมทางศาสนา เพราะสิ่งแรกเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับใช้กระทำการงาน สิ่งหลัง เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับส่งเสริมความประพฤติและการปฏิบัติงานให้ชอบ คือ ให้ถูกต้องและเป็นธรรม และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 พระบรมราโชวาทในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติค่ายลูกเสือวชิราวุธจังหวัดชลบุรี ในวันที่ 11 ธันวาคม 2512 ในบ้านเมืองนี้มีทั้งคนดีและคนไม่ดีไม่มีใครที่จะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้ บ้านเมืองมีความปกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดีหากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมืองและควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้ (ไทยโพสต์, 2564)

การบริหารงานบุคคลเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหาร การศึกษา ในกระบวนการบริหารจึงได้กำหนดให้การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานสามารถดึงดูดบำรุงรักษาคนดี มีความรู้ ความสามารถ ไว้ในหน่วยงานให้มากและนาน ที่สุดเท่าที่หน่วยงานต้องการการจะทำ เช่นนี้ได้หน่วยงานจะต้องมีการบริหารงานบุคคล ที่ดีเป็นส่วนสำคัญของการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย กำหนดจุดหมาย วางแผน กำหนดเป้าหมายตลอดจนวิธีดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียน บรรลุ วัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายรัฐที่กำหนดไว้ และจะต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บังเกิดประสิทธิผลทางการศึกษาให้สูงขึ้นการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาในการจัดการเรียน การสอน และการพัฒนาการเรียน การสอน บุคคลที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่จะให้ความรู้ทักษะทัศนคติที่ดีงามให้กับเยาวชนของชาติได้ โดยตรงที่สุด ได้แก่บุคลากรในสถานศึกษาที่ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ซึ่งผู้บริหารต้อง เป็นผู้นำสำคัญในโรงเรียน ที่จะต้องตัดสินใจสั่งการอำนวยความสะดวกชี้แนะดูแลบำรุงขวัญและกำลังใจให้ บุคคลผู้ร่วมงาน ให้มีความกระตือรือร้น สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องซึ่งจะทำให้คุณภาพการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพสูงการบริหารงานบุคลากร ตามแนวการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของโรงเรียน อยู่ในภารกิจงานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เพื่อเสริมการบริหารและการจัดการของเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2553)

การบริหารโดยใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารที่ดีนั้น จะส่งผลให้เกิดความประทับใจต่อ ผู้ร่วมงาน เกิดขวัญกำลังใจ และแรงจูงใจในการทำงานอย่างดียิ่งอัน จะนำไปสู่การทำงานให้เกิดผลสำเร็จตาม เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้และดำเนินไปด้วยดี โดยมีหลักพรหมวิหารธรรม 4 จะเป็นการบริหารที่มีคุณธรรม ดำเนินการปกครองด้วยความเป็นธรรม ทำให้สังคมมีความสุข คุณธรรม อย่างนี้ส่งเสริมการบริหารสนับสนุน การบริหารด้วยความเรียบร้อยสมประสงค์ ในการที่ผู้บริหารจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรมในการประพฤติปฏิบัติด้วย เพื่อให้ผู้ตามเกิดความเลื่อมใส ศรัทธาและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ด้วยดี ดังนั้นเพื่อให้ สามารถครองใจคนในการ ปฏิบัติงานใดๆ ผู้บริหารจึงต้องมีทั้ง ความเมตตา กรุณา มุทิตา และ อุเบกขาอย่างครบถ้วน สามารถนำไป ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป (พระธรรมปิฎก ป.อ.ยุตโต, 2563)

ผู้บริหารต้องมีทักษะในการบริหารงานบุคคล และรู้ปัญหาภายในสถานศึกษาเพื่อมีข้อมูลในการ แก้ไขและพัฒนาปรับปรุงให้สถานศึกษามีคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารควรมีการบริหารงานบุคคลเหมาะสมกับครูและ บุคลากร ในการบริหารนั้นมีหลายหมวดธรรม เช่น พรหมวิหารธรรมหรือธรรมประจำใจของผู้ประเสริฐ 4 ประการ หรือธรรมของผู้บริหาร 4 ประการ เป็นหลักธรรมเพื่อให้เกิดความรัก ความหวังดี ปราศรณาให้ผู้อื่นมี ความสุข และพ้นทุกข์แล้วแสดงความยินดีในความก้าวหน้าของผู้อื่น และมีความยุติธรรมในการให้รางวัลและ ลงโทษ ผู้บริหารจึงควรมีแนวปฏิบัติที่อยู่ในกรอบของคุณธรรม เพราะคุณธรรมเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งจิตใจบุคคล ให้ประพฤติในทางที่ถูกที่ควร เป็นเครื่องมือช่วยส่งเสริมให้บุคคลนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือแก่ผู้ร่วมงาน ทำให้

ผู้ร่วมงานเกิดขวัญและกำลังใจ รู้สึกมีความมั่นคงในการปฏิบัติงานซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ลิขिता เณิมพลโยธิน, 2560)

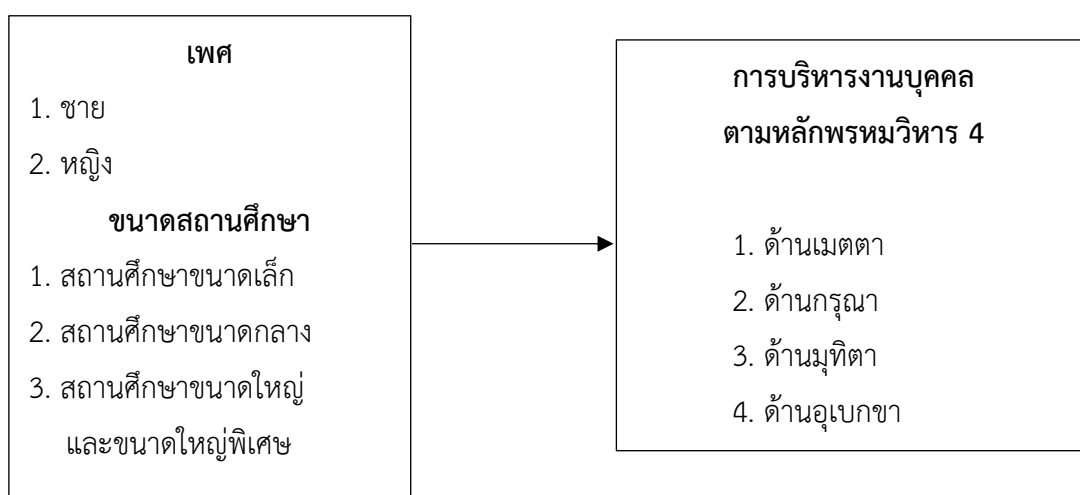
เพื่อให้สถานศึกษาสามารถขับเคลื่อน และเพื่อเป็นการป้องกันหรือแก้ปัญหาต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ให้ผ่านพ้นไปด้วยดี จึงมีการนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาซึ่งเปรียบเสมือนสายโลหิตแห่งวัฒนธรรมที่แน่นอยู่ในความรู้สึก หล่อเลี้ยงจิตใจของคนไทย สังคมไทยมานาน เข้ามาสอน มาประยุกต์ใช้เพื่อให้รู้จักความจริงตามธรรมชาติและชีวิต สอนให้รู้จักตนเองพิจารณาแก้ไขปัญหา และพัฒนาตนเองด้วยเหตุผล โดยอาศัยหลักพรหมวิหาร 4 เพื่อให้ผู้บริหาร มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเพื่อการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำคัญในการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย(Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีเพศและขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,361 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งหมด 300 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ ตามขนาดของสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ คือ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา 2. คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 72 ข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน 300 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับตอบคืนจากครูในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มาตรวจสอบความถูกต้อง และมีความสมบูรณ์ ในการตอบ

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

4.4 วิเคราะห์การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ เบสต์ (Best, 1981)

4.5 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเพศ และขนาดสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านเมตตา รองลงมาคือ ด้านกรุณา ด้านอุเบกขา และด้านมุทิตา ตามลำดับ ดังปรากฏตารางที่ 1

ตารางที่ 1 วิเคราะห์การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในภาพรวม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร ในภาพรวม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านความสามารถทางสติปัญญา	4.37	0.57	มาก
2. ด้านความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ	4.40	0.56	มาก
3. ด้านความรับผิดชอบ	4.36	0.55	มาก
4. ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.36	0.54	มาก
5. ด้านการยอมรับและยกย่องจากสังคม	4.31	0.58	มาก
6. ด้านความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ	4.39	0.48	มาก
รวมเฉลี่ย	4.37	0.48	มาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังปรากฏตารางที่ 2-3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามเพศ

การบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านเมตตา	3.92	0.97	4.04	0.97	0.74	0.458
2. ด้านกรุณา	3.86	1.01	3.87	1.07	0.03	0.975
3. ด้านมุทิตา	3.82	1.06	3.97	0.98	0.87	0.387
4. ด้านอุเบกขา	3.70	1.27	3.90	1.14	1.00	0.319
รวมเฉลี่ย	3.83	0.98	3.94	0.93	0.69	0.492

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา						F	Sig.
	เล็ก		กลาง		ใหญ่และ ใหญ่พิเศษ			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านเมตตา	3.99	1.07	3.99	0.98	4.01	0.94	0.00	0.997
2. ด้านกรุณา	3.84	1.12	3.97	0.98	3.83	1.05	0.23	0.794
3. ด้านมุทิตา	3.89	1.12	3.96	0.95	3.92	0.99	0.04	0.962
4. ด้านอุเบกขา	3.77	1.34	3.92	1.00	3.83	1.19	0.15	0.863
รวมเฉลี่ย	3.90	1.06	3.93	0.87	3.89	0.93	0.02	0.984

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญของพรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นคุณธรรมประจำ

ใจของผู้บริหาร เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเสมือนหัวใจหลักขององค์กร ดังที่ ญัฐยานัน โปธิ์ชาธาร (2563) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่ยึดตำแหน่งสูงสุดในสถานศึกษา มีหน้าที่บริหารสถานศึกษาให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยอาศัยกระบวนการการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วม ของบุคลากรทุกฝ่ายทุกสถาบันและทุกองค์การที่เกี่ยวข้องทั้งภายนอกสถานศึกษา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณธรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จดังเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้นั้นย่อมต้องได้รับความรัก ความเคารพ ความไว้วางใจจากผู้ร่วมงานเป็นอันดับแรก ซึ่งการจะได้รับสิ่งดังกล่าวมานั้น การมีคุณธรรมของตัวผู้บริหารนั่นเองจะเป็นใบเบิกทางในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติยา นิยมวงศ์ (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณธรรมตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฝน เจริญรัมย์ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1.1 ด้านเมตตา โดยรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีความเมตตาในการบริหารงานในสถานศึกษา เพราะเมตตา คือ ความจริงใจ ความรัก ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จึงมีความปรารถนาดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูล ประกอบกับการมีความเมตตาอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความรัก ความเมตตา ไม่ดูหมิ่นหรือก้าวร้าว ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชาตามโอกาสที่สมควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายฝน เจริญรัมย์ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านเมตตา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูวิจิตรสาธิต และคณะ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มโรงเรียนการกุศล จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านเมตตา โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.2 ด้านกรุณา โดยรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการมีความกรุณาต่อผู้ใต้บังคับบัญชา จากความหมายของกรุณาที่หมายถึง ความสงสารคิดจะช่วยให้พ้นทุกข์ มีความปรารถนาจะช่วยให้ผู้อื่นพ้นความทุกข์ยาก เห็นอก เห็นใจ

ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จึงมีความเป็นกัลยาณมิตร ช่วยแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำงาน ดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานศึกษาตามความรู้ ความสามารถของตน ไม่กระทำการที่ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความกระตือรือร้นต่อจิตใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่ปรึกษาที่ดี คอยให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระคำพูน ขนดีปญโญ (สิทธิชัย) (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษาเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านกรุณา โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูวิจิตรสาธิต และคณะ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มโรงเรียนการกุศล จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ด้านกรุณาโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.3 ด้านมุทิตา โดยรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการมีมุทิตาต่อผู้ใต้บังคับบัญชา จากความหมายของมุทิตา ที่หมายถึง ความมีจิตพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จึงสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม มีความยุติธรรมในการสร้างขวัญและกำลังใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมด้านการศึกษา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความก้าวหน้าทางการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่ สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติตามความรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระคำพูน ขนดีปญโญ (สิทธิชัย) (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษาเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านมุทิตา โดยรวม และรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฝน เจริญรัมย์ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า ด้านมุทิตา โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.4 ด้านอุเบกขา โดยรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญของการมีอุเบกขาในการปฏิบัติตน และปฏิบัติงาน จากความหมายของอุเบกขา ที่หมายถึง ความมีใจเป็นกลาง มองตามความเป็นจริง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จึงให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาด้วยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความสุภาพ สามารถเข้าใจ รักษาอารมณ์ เคารพสิทธิของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ให้เกียรติ ให้โอกาส และให้อภัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยมีความเป็นกัลยาณมิตร มีใจเป็นกลางต่อสถานะอื่นไม่มาพอใจของผู้อื่นและผู้ร่วมงาน ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และวางตนเป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระไพฑูรย์ เมธิโก (มหาบุญ) (2564) ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล

ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ด้านอุเบกขา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐทพัสร์ หินไชยศรี (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู: กรณีศึกษาโรงเรียนศรีวิกรม์และวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวิกรม์บริหารธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่า ด้านอุเบกขา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

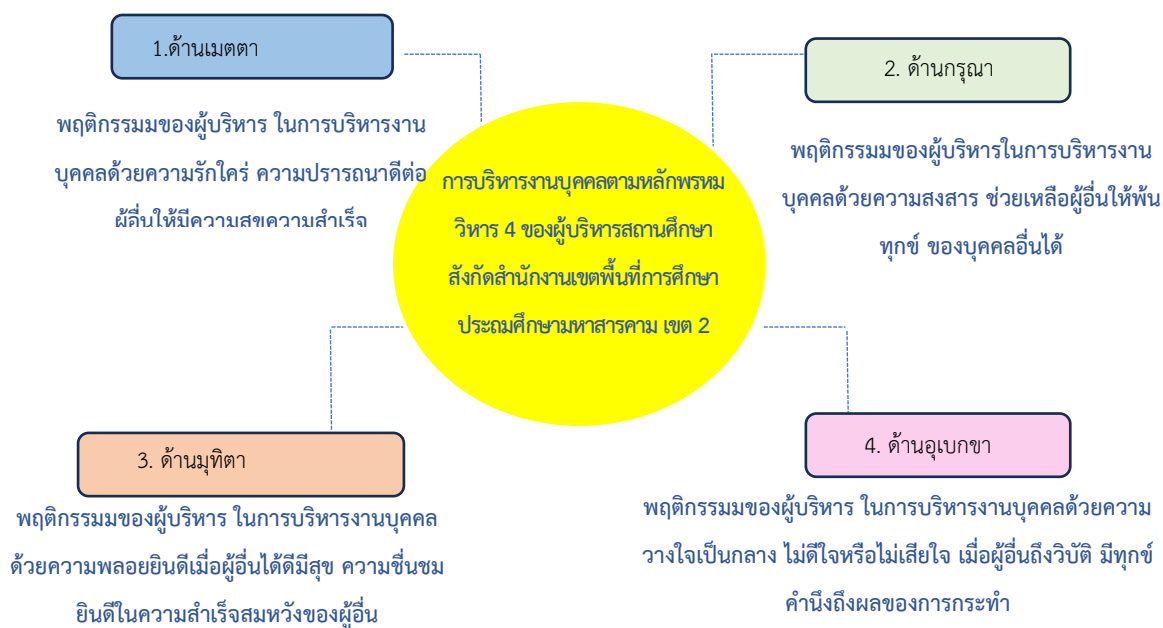
2. การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารทั้งเพศหญิงและเพศชาย ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศ แต่เป็นความมีจิตใจเป็นกลาง มีความปรารถนาดีต่อผู้อื่นของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคน ที่ปรับเปลี่ยนในการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดความสุขในองค์กร และทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ปิยะพร ปินะกาฬัง (2565) อธิบายว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานในสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้นำ ผู้กำกับ ดูแล มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดวิจารณ์ญาณ และความคิดสร้างงานเพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นผู้ชำนาญการทางการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร สิทธิศิริ และคณะ (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูมีเพศต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ พรหมวิหาร 4 คือ ธรรมอันเป็นเครื่องอยู่ของพรหมหลักธรรมสำหรับผู้ใหญ่หรือผู้ปกครอง โดยหลักธรรมนี้เป็นธรรมสำหรับทุกคน เช่น บิดา มารดา ครูอาจารย์ หัวหน้าหน่วยงาน และนักบริหาร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในฐานะหัวหน้าหน่วยงานจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญ และน้อมนำหลักพรหมวิหาร 4 เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตน ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชารับรู้ได้ถึงความมีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขาของผู้บริหารสถานศึกษาผ่านการกระทำ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกพื้นที่จัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จึงมีระดับความคิดเห็นการบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ไม่แตกต่างกัน ดังที่ พิษญาภา ชันทอง (2564) ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่จะนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ เพราะเป็นผู้ที่ได้รับการมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่ และทำหน้าที่บริหารทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วาง และการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีนั้นจะต้องเข้าใจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อสามารถกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงาน

ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและชุมชนบังเกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา นิยมวงศ์ (2565) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณธรรมตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการศึกษาคุณธรรมตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากงานวิจัยครั้งนี้การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้เกิดองค์ความรู้ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานตามหลักพระพุทธศาสนา ซึ่งสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต) (2559) ได้เสนอเกี่ยวกับหลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานบุคคลประกอบด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ซึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและนำมาใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จและตอบสนองต่อความต้องการของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 4 ด้าน จึงมีภาพประกอบแนวคิด ดังนี้

สรุป

1. การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านอุเบกขา และด้านมุทิตา

2. การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย(Research Suggestions)

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูล และมีความเมตตาอารี ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และควรเป็นที่ปรึกษาที่ดี คอยให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อพบเจอปัญหา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการด้วยความยุติธรรมในการสร้างขวัญ และกำลังใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และควรมีกระบวนการพิจารณาความดีความชอบบุคลากรในสถานศึกษาอย่างยุติธรรม ยึดความถูกต้องเที่ยงธรรมโดยไม่มีอคติ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมคุณธรรมกับการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม

เอกสารอ้างอิง (References)

ณัฐพัทธ์ หินไชยศรี. (2557). “การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู : กรณีศึกษาโรงเรียนศรีวิกรม์และวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวิกรม์บริหารธุรกิจ”.

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 6(1) : 36-45.

ณัฐธยาน์ โพธิ์ชาธาร. (2563). การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ไทยโพสต์. (2564). “พระบรมราโชวาท พระราชดำรัสในหลวง ร.9 เกี่ยวกับการบริหารประเทศ”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <https://www.thaipost.net/main/detail/29040> สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2567.

- นิตยา นิยมวงศ์. (2565). การศึกษาคุณธรรมตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปิยะพร ปินะกาพัง. (2565). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิชญภา ชันทอง. (2564). กระบวนการบริหารของโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พระครูวิจิตรสาธิต และคณะ. (2560). “การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มโรงเรียนการกุศล จังหวัดสงขลา”.
วารสารมหาจุฬานาครธรรม, 4(1) : 5-12.
- พระคำพูน ขนติปัญญา (สิทธิชัย). (2557). การใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารบุคลากรโรงเรียน
ประถมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2563 ก). พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ :
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระไพฑูรย์ เมธิโก (มหาบุญ). (2564). การประยุกต์พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของบุคลากร
เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สายฝน เจริญรัมย์. (2560). การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอ
ชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33.
วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 6(1) : 41-42.
- ลิขิตา เฉลิมพลโยธิน และคณะ. (2560). ภาวะผู้นำกับการพัฒนาองค์กรโดยใช้หลักพรหมวิหาร 4.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 11(26) : 162-171.
- สิริพร สิทธิศิริ และคณะ. (2565). การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการ
ปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช
เขต 2. วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, 8(2) : 215-232.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและ การ
จัดการการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

Krejcie, R. V. & Morgan, D.W. (1970, Autumn). "Determining Sampling Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*, 30(3) : 607-610.